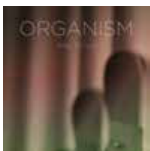

MODERNE ORGELMUSIKK

**Verk av Kjell Mørk Karlsen,
Trygve Madsen og Kjell Flem**

Terje Winge på orgelet i Ålesund kirke.

Utgitt på 2L.

Terje Winge, professor ved Norges Musikkhøgskole og utgiver av en rekke cd-er med orgelmusikk, har denne gang valgt seg orgelet i Ålesund kirke. Dette J.H. Jørgensen-orgelet ble på 2000-tallet omfattende restaurert av Orgelbau Rieger. Det har 94 register, fem manualer og ca. 8.000 piper og er et av Norges største.

At det egner seg godt til moderne orgelmusikk, hører vi fra de første klanger av i Mørk Karlsens Sonata De profundis op.143. Det er det verk som på denne cd-en berører en mest. Mørk Karlsen er en musiker som i nærmere 50 år har virket som orkestermusiker, organist og kordirigent og skrevet mye musikk, blant annet kirkelig bruksmusikk. Mørk Karlsens De profundis-sonate har sin tittel fra Davidssalme 30: Fra dypet roper jeg til deg, Herre. Første sats har denne teksten fra latin, De profundis clamavi. Siste sats har tittelen Aus tiefer Not, Luthers oversettelse av De profundis, som står i Norsk salmebok nr. 745: Av dypest nød jeg rope må. I første sats er det ikke vanskelig å høre ropet fra dypet i åpningsmotivet som siden kommer igjen som koral og, som det står i tekstheftet, også blir en inderlig bønn. Annen sats, Monodi, betyr på gresk enstemmig sang, og har koralpreg. I siste sats kommer temaet fra første sats ikke uventet igjen, men denne gang innen en toccata-form – alt briljant og kraftfullt utført av Terje Winge.

Trygve Madsens Le Tombeau de Dupré henspiller tydeligvis på Ravels Le tombeau de Couperin. Men Graven til Dupré er for Madsen ingen sørge- eller gravmusikk, dermed en hyllest til denne store franske orgelkomponisten som døde i 1971. Marcel Dupré er særlig kjent for orgelsymfoniene, og jeg har hørt disse flere ganger ved søndag ettermiddags-konsertene i Nôtre Dame; det er overveldende. I den andre satsen (spor 5) av dette 5-satsige verket, har Madsen virtuost bearbeidet bokstavene/tonene e (mi)–a–d (re) –c–e–a (la). Og dette skjer både forlengs og baklengs (i krebs). Madsen utforsker mange komposisjonsteknikker i sitt verk, men det klinger flott, ofte med henspilling til det franske.

Kjell Flems Ecclesia in mundo (Kirken i verden) har forbilde hos en annen fransk komponist, den største i forrige århundre: Olivier Messiaen. Man kan merke seg andresatsen i dette 3-satsige verket, Communion, som innen den franske tradisjon er orgelmusikk som fortsetter under utdelingen av nattverden. Den har meditativ karakter og er ofte improvisert. Flem har bevart det stille og meditative i denne satsen, vakkert fremført av Terje Winge. Og de voldsomme klangkaskadene gjør ikke mindre inntrykk.